

Pietat Martín Vivas - Andorra la Vella - 03/01/2016

El 15 de desembre del 2005 el comú de Sant Julià de Lòria incloïa al pressupost de l'any següent una partida d'un milió d'euros per ampliar el capital de la societat comunal Camrabassa per poder desenvolupar Naturlandia.

Era l'equador del primer mandat dels cònsols Josep Pintat i Enric Sangrà i del projecte se n'havia començat a parlar pocs mesos abans. A l'octubre s'havia anunciat que els camps de neu i de tir de la Rabassa, un parc temàtic d'animals autòctons dels Pirineus que obriria el 2007, un camp de visió, rutes de senderisme i un centre d'entrenament s'englobarien sota el nom de Naturlandia.

La proposta teòrica va prendre forma un any més tard. L'11 de desembre del 2006 el comú lauredià presentava el que havia de ser un motor per dinamitzar la parròquia i un atractiu

turístic emblema de Sant Julià. Les xifres eren aclaparadores. Una inversió en 42 milions, 113.000 visitants el primer any, un 13% més de pernотacions, que augmentarien al 36% l'any de, i 2,5 milions d'ingressos que ascendirien a 6,3 en el desè any de vida de Naturlandia, naturalesa, Andorra i distracció. L'obertura es preveia per al juliol del 2009 d'un espai de 300 hectàrees que havia d'acollir el camp de neu, el de tir, una zona de natura, oci i lleure, una d'animals, un refugi i un centre esportiu. La gran estrella del projecte era un giny que enllaçaria el poble, des del passeig Rocafort fins al planell de la Rabassa, potser també amb estacions intermèdies, que requeria una inversió d'entre 18 i 20 milions, en la qual ja s'advertia aleshores que es buscava la implicació privada d'empreses especialitzades.

Deu anys després les dades són aclaparadores però justament en sentit contrari. El to d'eufòria que s'aventurava per a l'ecoparc es va anar rebaixant i la grandària del projecte es va adequar a la modèstia que obligaven les xifres. No ha donat el rendiment que s'esperava ni s'ha pogut desenvolupar com es va pronosticar. La radiografia actual revela que els comptes de Camprabassa sumen un negatiu de 16,5 milions, els visitants no han complert mai les expectatives, no s'ha aconseguit atreure la inversió privada, és el comú qui ha d'anar fent front a la desfeta econòmica, el calendari d'inauguracions es va anar dilatant, la primera gran fita no va arribar fins, després de molts canvis de data, el 24 de febrer del 2008 amb l'estrena del Tobotronc i ni el centre d'alt rendiment esportiu ni el giny s'han fet. Ni se'ls espera, de moment.

L'optimisme de la presentació es va esvaïr de seguida i el camí del gran projecte lauredià ha estat tortuós. Ha estat una dècada on s'ha anat fent tombs. El parc lauredià ha estat associat molt sovint a referències negatives. Des de totes les perspectives. Pel llast que suposa per a les finances de la parròquia i perquè la polèmica ha acompanyat les diferents fases de desenvolupament. La viabilitat econòmica de la iniciativa va despertar dubtes des del primer moment. Es va crear el col·lectiu Amics de la Rabassa amb l'objectiu de frenar el projecte quan es van iniciar els treballs per fer el Tobotronc, perquè criticaven que es destruïa el bosc lauredià amb les obres i reformes i les reticències van provocar un seguit de plets, tots amb resolució favorable per a la corporació que va poder fer realitat l'ecoparc. I la gestió de Naturlandia ha estat sempre lligada a durs enfrontaments, controvèrsies i acusacions de falta de transparència entre majoria i oposició al comú.

INVERSORS NO TROBATS

El gener del 2007 Josep Pintat assegurava que hi havia gent “fortament interessada a invertir” a l’ecoparc. Uns anuncis que reiteradament s’anaven fent. S’atribuïa interès als bancs, als privats i fins i tot s’implicava els constructors que havien d’executar les obres del projecte. Res a veure amb la realitat que s’ha assolit. I les perspectives de poc èxit no van trigar a aparèixer. Pocs mesos després el mateix cònsol anunciava que “no tirarà endavant si no hi ha inversors privats”. Però es va fer i amb poc suport de capital de particulars.

La rendibilitat que s’augurava per al segon any no ha arribat encara, set anys després de la inauguració del tobogan alpí més llarg d’Europa. La venda d’accions, prevista per al juny d’aquell any, es va retardar amb un seguit d’anuncis fallits fins al juliol del 2010 però no va generar gaire interès. La previsió era que l’administració local fos titular del 51% del capital, aportant 8 milions per posar en marxa les instal·lacions, i la resta, fins a 16 milions, quedés en mans privades. Objectiu fracassat tot i haver projectat que els inversors rebrien dividendes a partir del cinquè any.

El conseller Josep Majoral tornava a insistir el desembre del 2008 que sense inversió privada, la xifrava en 10 milions, Naturlandia es frenava i es quedaria “amb el Tobotronc i prou”. El següent pas que es va conèixer va ser la implicació dels constructors en el finançament de l’ecoparc. Obligada, això sí, perquè al plec de bases per fer el parc d’animals es fixava que el 15% de les obres es pagarien en accions. A final del 2009 el desenvolupament de l’espai de multiactivitats continuava aturat i dels més de 40 milions de la inversió inicial la realitat s’havia plasmat en només tres. L’any es tancava amb un negatiu de 8,5 milions que ja s’ha duplicat.

En aquest escenari es van posar a la venda el juliol del 2010 134.286 títols a 35 euros amb l'objectiu de sumar 4,6 milions per finançar el parc d'animals. D'interès no es va generar gaire però va arribar una injecció de 300.000 euros perquè la Mútua Elèctrica, per recomanació del comú, va adquirir 11.000 accions. El resultat final és que la corporació es va quedar el 40% de l'emissió que no va trobar compradors, que significava aportar-hi dos milions d'euros, després que tres bancs i tres comuns també entressin a l'accionariat.

EL GRAN ATRACTIU

El gran èxit de Naturlandia ha estat el Tobotronc i va donar fruits de seguida, en uns mesos va multiplicar els ingressos de la Rabassa. El tobogan alpi és l'atracció que ha portat els visitants a la resta d'instal·lacions, però no ha estat suficient per rendibilitzar les inversions. Es va projectar l'estrena per al novembre del 2007 i no va arribar fins a l'any següent, després de superar tots els obstacles judicials i després que Josep Pintat obtingués un triomf incontestable a les comunals on l'execució de Naturlandia va ser l'assumpte estrella de la campanya. L'altra gran fita va arribar el juliol del 2008, quan el comú va aprovar el pla especial per a la Rabassa que permetia fer les diferents instal·lacions planejades en les diferents cotes de la muntanya. Es mantenia la idea de construir un telecabin de més de quatre quilòmetres de longitud que portés fins a l'ecoparc des del poble en 12 minuts. Els plans es van canviar, per la tirania dels números, i el giny i el centre d'alt rendiment es van descartar el maig del 2012, ja en el mandat de Montser-rat Gil i amb unes pèrdues anuals d'uns dos milions d'euros. El consolat que encapçalava va ser qui es va trobar que havia de fer el parc d'animals projectat al pla de Conangle i que es va inaugurar el juny del 2013 després d'invertir-hi 5 milions.

La polèmica va acompanyar el projecte durant tot el mandat de la cònsol perquè va decidir deixar fora del consell d'administració l'oposició o perquè la seva parella va ser contractada al parc. Però sobretot pel balanç negatiu que ha generat cada exercici.

El que es presumia que havia de ser una icona d'Andorra no ha deixat de desquadrar els comptes de Sant Julià. Ha estat un pou inesgotable on l'administració local no ha deixat d'abocar fons per sufocar les necessitats. El novembre del 2013 s'injectaven 1,4 milions a afegir a aportacions prèvies i el deute comunal s'enfilava als 21,5 milions. Tot i així es negava l'evidència i la majoria d'Unió Laurediana anunciava que Naturlandia seria "autosuficient" a partir del 2015. A les previsions poc engrescadores d'una auditoria que dubtava de la rendibilitat del projecte s'afegien les queixes dels industrials per no rebre els pagaments per les obres que havien fet. Alguns dels deutes no s'han saldat encara i formen part dels proveïdors que esperen cobrar i que han obligat a fer crèdits extraordinaris al desembre perquè Camp-rabassa no té ni per a sous.

El 2014 havia acabat sense novetats, amb un préstec per a l'ecoparc d'1,2 milions que elevava el deute lauredià a 23,1 milions i el posava al límit del sostre legal. La realitat no ha canviat en l'any que finalitza i els pronòstics de futur apunten que els números vermells del parc duraran fins al 2038. En una altra operació polèmica el comú condonava el deute de 5,1 milions de Naturlandia a canvi d'accions. Res no ha canviat. Els números no surten, el parc és incapaç de generar ingressos per fer front a les despeses i el comú ha d'anar responent. La nova corporació es troba una herència tan negativa que haurà de dedicar molts esforços a quadrar números i intentar ressuscitar el projecte fallit, ara per ara, de Naturlandia, perquè no ofegui més el comú.

{backbutton}